

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	ความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมทางสังคมของชุมชน
ชื่อผู้เขียน	นางสาวจรี ชยัน
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชาการศึกษาานอกระบบ
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ยงยุทธ เปลี่ยนผดุง ประธานกรรมการ
	อาจารย์วิสุทธิ วานิช กรรมการ
	รองศาสตราจารย์ ดร.พศิน แต่งจวง กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเชื่อที่ส่งผลต่อการควบคุมพฤติกรรมทางสังคมในชุมชนและวิธีการและกลไกในการถ่ายทอดความเชื่อดังกล่าว ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยการสังเกตและการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลหลักได้แก่ ผู้อาวุโส ผู้นำชุมชน สตรีที่มีสามีหรือเป็นหม้าย พ่อบ้านและเยาวชน ข้อมูลได้รับการตรวจสอบความสมบูรณ์ การวิเคราะห์และการตีความตามกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้ การนำเสนอผลการวิจัยเป็นแบบบรรยายและสรุปเชิงวิเคราะห์ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ความเชื่อด้านสุขภาพอนามัย โดยเฉพาะหญิงมีครรภ์ หญิงที่ให้นมบุตรและคนทั่วไปที่มีการเจ็บป่วย ยังคงปฏิบัติตามความเชื่อและข้อห้าม (ซีด) อยู่
2. ในด้านการประกอบอาชีพเกษตรกรรม เกษตรกรยังคงมีความเชื่อและการปฏิบัติในเรื่องผีที่เกี่ยวข้องกับการเพาะปลูก เช่น ผีฝ่าย ผีไร่นา เป็นต้น
3. ในด้านความสัมพันธ์ชาย-หญิง ความเชื่อเรื่องผีปวยยังคงมีอยู่และถูกละเลยไปมารวมถึงข้อห้าม (ซีด)
4. วิธีการและกลไกในการถ่ายทอดความเชื่อ ได้แก่ ครอบครัว คือ พ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย ญาติพี่น้อง โดยการส่งสอนการทำตัวเป็นแบบอย่างและการเข้าร่วมในพิธีกรรมต่าง ๆ

Thesis Title	Beliefs Related to Social Control in Communities		
Author	Ms.Churee Kayan		
M.Ed.	Nonformal Education		
Examining Committee	Asst.Prof.Yongyudh Plianpadung	Chairman	
	Lect.Visut Vanich	Member	
	Assoc.Prof.Dr.Phasina Tangchuang	Member	

Abstract

This thesis was set out to examine popular beliefs affecting the control of social behaviors in the community as well as their transmission methods and mechanisms. The researcher collected needed data via field observations and personal interviews with such key informants as the community elderly and leaders, married women or widows, househusbands and youth. Collected data were subsequently cross-checked for their validity, analyzed and interpreted according to the established conceptual framework. Final results were presented in the analytically descriptive format. Findings, in an abridged version, were as follows:

1. As regards health and hygiene-related beliefs, especially of pregnant women's, breast-feeding mothers' and sick villagers' in general, it was found that, primarily, community members still strictly observed traditionally held beliefs and taboos.

2. As regards agricultural practices agriculturists still continued to believe in cultivation-related spirits such as dike and rice paddy spirits and practice whatever was required.

3. As regards male-female relations it was found that the much revered guardian spirits, i.e., ancestors', though still respected, and related taboos were increasingly ignored.

4. Belief transmission methods and mechanisms were found to be such family members as parents, grandparents and close cousins through their modelling and participation in various community rituals and ceremonies.